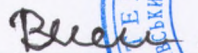

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
24.04.2023 р. (протокол № 4)
Ректор

 Володимир МЕЛЬНИК

ПРОГРАМА
фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня магістра

Спеціальність – 035 «Філологія»
Освітня програма – 035.039 «Слов'янські мови та літератури (переклад
включно), перша – словенська: словенська мова та література»

Львів-2023

Вступні фахові випробування проводяться на основі навчальних програм нормативних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, визначених навчальними планами підготовки студентів за освітньо-професійним рівнем бакалавр зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.039 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словенська (освітня програма “Словенська мова та література”).

Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого (або такого, що здобувається) ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Базу тестів фахового вступного випробування спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.039 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словенська (освітня програма “Словенська мова та література”) на освітній рівень «Магістр» складають 2500 тестів з дисциплін: “Словенська мова”, “Історична граматики словенської мови”, “Історія словенської літератури”, “Вступ до слов'янської філології”, “Теорія і практика перекладу”.

До кожного тестового завдання подані варіанти відповіді, з яких тільки один варіант правильний. Абітурієнт повинен розв'язати тест, обравши правильну відповідь серед запропонованих.

Кожен екзаменаційний білет містить 25 тестових завдань, складених відповідно до програми фахового вступного випробування. Працівники Приймальної комісії Університету формують індивідуальні набори тестів за кількістю вступників у день фахових випробувань.

Академічна доброчесність під час складання іспиту: очікуємо, що вступники під час процедури фахових випробувань будуть представляти свої знання та міркування. Списування, втручання в роботу інших вступників, отримання додаткової інформації за допомогою гаджетів тощо є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності під час процедури фахових випробувань є підставою дотого, що приймальна комісія не зарахує результати, незалежно від масштабів списування чи обману в будь-якій формі.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Політика виставлення балів.

Кожна правильна відповідь оцінюється в 4 умовні бали (загалом max = 100), що є оцінкою (від 100 до 200) результату фахових випробувань.

Конкурсний бал розраховується відповідно до алгоритму розрахунку при вступі на освітній рівень магістра.

Згідно з пунктом 7.4, Розділу VII «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році» (доступний за покликанням: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/vstup-2023/15.03.2023/Nakaz.MON.276.vid.15-03-2023-yustovanyu.pdf>) : «для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 та НРК7:

Конкурсний бал (КБ) = $0,2 \times П1 + 0,2 \times П2 + 0,6 \times П3$, де

П1 – оцінка тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ;

П2 – оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ;

П3 – оцінка ЄФВВ або оцінка фахового іспиту в передбачених цим Порядком випадках.

Оцінка вступного іспиту для іноземців є єдиною складовою конкурсного бала для цієї категорії вступників».

Сучасна словенська літературна мова

Фонетика сучасної словенської мови

Opreelitev glasoslovja, fonetike in fonologije. Govorila. Razvrstitev slovenskih fonemov. Samoglasniški sestavi.

Naglasna znamenja. Naglaševanje. Naglasni tipi: nepremični na osnovi, premični na osnovi, končniški, mešani. Naglasni tipi. Naslonke.

Sintagmatika fonemov. Predvidljivost polglasnika. Variante fonemov -l in -v.

Premene po zvonečnosti. Posebne soglasniške in samoglasniške glasovne zveze.

Морфологія сучасної словенської мови

Opreelitev oblikoslovja.

Samostalniška beseda. Oblikoslovne lastnosti samostalnika. Sklanjatve samostalnika. Moške sklanjatve. Posebnosti moških sklanjatev. Ženske sklanjatve. Posebnosti ženskih sklanjatev. Druga ženska sklanjatev. Posebnosti srednje sklanjatve.

Zaimek: osebni zaimek, vprašalna zaimka; oziralna zaimka; poljubnostna zaimka, nedoločna zaimka; mnogostna zaimka; nikalna zaimka, pridevniška beseda.

Sklanjatve pridevnika. Vrstni pridevnik; svojilni pridevnik, določna in nedoločna oblika pridevnika. Vprašalni pridevniški zaimek. Oziralni pridevniški zaimek. Nedoločni pridevniški zaimek. Poljubnostni pridevniški zaimek. Mnogostni pridevniški zaimek. Totalni pridevniški zaimek. Nikalni pridevniški zaimek. Drugostni pridevniški zaimek. Kazalni pridevniški zaimek. Svojilni zaimek. Količinski zaimek.

Kategorije glagola. Glagolski časi. Glagolski naklon. Glagolski vid. Glagolski način. Prehodnosti glagola. Namenilnik in deležnik.

Prislov. Stopnjevanje prislova.

Predlog in njegova raba. Vezniška beseda. Členek. Medmet.

Словотвір сучасної словенської мови

Temeljni korenski morfem. Tvorjenke in netvorjenke. Stvarni in slovnični pomen obrazil.

Skladenjska podstava. Podredno in priredno zložene skladenjske podstave. Samostalniška podstava. Pridevniška podstava. Glagolska podstava. Prislovna podstava.

Besedotvorna podstava kot del tvorjenke. Enodelna in večdelna besedotvorna podstava. Vrste obrazil, ki jih dodajamo korenu besed: predpona, pripona in medpona. Besedotvorni algoritem: izhodišče nove besede, izvzetje besede iz skladenjske podstave, postavitve v izhodiščno obliko, izbira obrazila, razvrščanje, združitev delov tvorjenke.

Načini tvorjenja besed: dodajanje desnega obrazila. Izpeljanke. Načini tvorjenja besed: dodajanje levega obrazila. Sestavljenke.

Načini tvorjenja besed: dodajanje vmesnega obrazila. Zloženske. Načini tvorjenja besed: združevanje večdelne besedotvorne podstave. Sklapljanje.

Синтаксис сучасної словенської мови

Stavčni členi in njihova vloga v stavku. Osebek, povedek, predmet.

Prislovno določilo kraja, časa, načina. Prislovna določila vzročnosti.

Levi in desni ujemalni ter neujemalni prilastek.

Povedkovo določilo in povedkov prilastek.

Skladenjski naklon. Osnovne oblike povedi; tvorna in trpna oblika.

Osebkov odvisnik; predmetni odvisnik. Krajevni odvisnik; časovni odvisnik. Pravi načinovni odvisnik; primerjalni odvisnik. Posledični odvisnik; primerjalni odvisnik količine. Prilastkov odvisnik. Vzročni odvisnik; namerni odvisnik. Pogojni odvisnik; dopustni odvisnik.

Vezalno ali kopulativno priredje. Stopnjevalno ali gradacijsko priredje. Ločno ali disjunktivno priredje. Protivno ali adverzativno priredje. Vzročno in pojasnjevalno priredje. Sklepalno/posledično ali konsekutivno priredje.

Лексикологія і лексикографія сучасної словенської мови

Zgradba besedja. Besedna družina in besedno polje. Nad- in podpomenke. Posebna razmerja glede na število različnih poimenovanj višje in nižje vrste.

Sopomenke in protipomenke. Odtenki sorodnih in nasprotnih pomenov besed.

Enakopisnice, enakozvočnice, enakoglasnice blizuzvočnice.

Slogovna vrednost besed. Stilno nevtralne in stilno zaznamovane besede. Čustveno obarvane ali ekspresivne besede.

Funkcijskozvrstne besede. Publicistično, strokovno, praktičnosporazumevalno besedje.

Besede po izvoru. Prevzete in neprevzete besede, tujke in izposojenke. Pisanje prevzetih besed

Історична грамати́ка словенської мови

Праслов'янська мова та окремі слов'янські мови. Періодизація розвитку

словенської мови.

Мова словенської писемності і літератури XVIII-XIX ст.

Зміни в розвитку голосних і приголосних. Палаталізація, вплив j, зміни в просодії. Розвиток граматичних категорій. Іменник. Прикметник. Займенник. Числівник. Дієслово. Невідмінювані частини мови.

Історія словенської мови

Словенська мова серед інших слов'янських мов. Головні особливості словенської мови порівняно з іншими слов'янськими мовами. Початки словенської писемності. Стандартна (стандартизована) мова. Мовна норма. Словенські діалекти. Стандартизація словенської мови з історичного погляду. Мовна ситуація на словенських землях (IX–початок XIX століття).

Впливи німецької й італійської мов на формування словенської мови. Мова словенських середньовічних рукописів («Brižinski spomeniki», «Rateški rokopis», «Stiški rokopis»). Стандартизація мови у 16 ст. Внесок П. Трубара, С. Креля і А. Бохорича. Перші словенські книги „Abecednik» і «Katekizam» Переклад Біблії Ю. Далматина. Діалектна поліфонія словенської літературної мови у 17 ст. «Kraunška gramatika» М. Похліна і граматики Є. Копітара. Словенська мова наприкінці XX- початку XXI ст. Внесок іллірійців у розвиток літературної мови. Погляди Є. Копітара, М. Чопа і Ф. Міклошича на словенську літературну мову. Стандартизація словенської мови у другій половині 19 ст. Заснування словенської Академії наук. Наукова діяльність Ф. Рамовша і Й. Топоришича. Словники сучасної словенської мови.

Рекомендована література:

Toporišič J. Slovenska slovnica. - Maribor: Obzorja, 2004.

Slovenski pravopis. - Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 2007.

Slovenska zborna izreka / Cvetka Šeruga Prek, Emica Antončič. – Maribor: Aristej, 2003.

Gomboc M. Mala slovnica slovenskega jezika. – Ljubljana: DZS, 2009.

Lečič R. Osnove slovenskega jezika. Slovnični priročnik. – Cerklje, 2016.

Pavlin M. Oblikoslovje – priročnik z vajami. - Ljubljana, 2004.

Pavlin M. Skladnja – priročnik z vajami.- Ljubljana, 2004.

Toporišič J. Enciklopedija slovenskega jezika. – Ljubljana, 1992.

Žagar F. Slovenska slovnica in jezikovna vadnica. – Maribor, 2001.

Tivadar H. Fonetika 1.- Ljubljana, 2019.

Besedje slovenskega jezika / uredil Marko Jesenšek. - Maribor, 2007.

Besedoslovne spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor / uredil Marko Jesenšek. - Maribor, 2007.

M. Smolej. Skladnja slovenskega knjižnega jezika - izbrana poglavja z vajami ; Dodatek: Nekatere skladenjske značilnosti spontano govornjenih besedil. - Ljubljana, 2011

Інтернет джерела:

- <http://fran.si/>

- <http://besana.amebis.si/>

Основні словники:

Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSKJ). - Ljubljana: 2005

Васильєва Л. Воллмаєр Лубей Я. Лубей П. Сокіл Б. Українсько-словенський тематичний словник. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015

Історія словенської літератури

Початки словенської літератури. Давня словенська література. Фрейзингенські листки. Середньовічні рукописи.

Словенський фольклор. Ознаки фольклору, фольклорні жанри і види, тематика словенського фольклору. Балада «Красуня Віда».

Вплив реформації на словенську культуру і формування національної свідомості. Діяльність П. Трубара, С. Креля, Ю. Далматина, А. Бохорича.

Література періоду бароко і контрреформації. Жанри духовної літератури. Внесок Я. В. Вальватора у розвиток словенської історіографії і країнознавства.

Література у часи Просвітництва. Зародження драми і словенського національного театру. П'єси А. Т. Лінхарта «Веселий день або Матичек одружується» і «Старостина Міцка».

Розвиток словенської наукової філологічної думки. Єрней Копітар - видатний словенський славіст. Зв'язки Є. Копітара з українськими вченими. Альманах «Krajska čbelica». Діяльність Матії Чопа і його бачення словенської мови. Еміль Коритко та словенська фольклористика. Наукова діяльність Франца Міклошича.

Романтизм у словенській літературі. Національні особливості словенського романтизму. Життя і творчість Ф. Прешерена. Любовна лірика «Вінок сонетів», цикл «Сонети недолі», «Заздоровниця», поема «Хрещення в Савиці». Значення творчості Ф. Прешерна для словенської літератури. Переклади Ф. Прешерна в Україні.

Література реалізму. Розвиток поетичних і прозових літературних жанрів. Нові теми у літературі. Творчість І. Тавчара, А. Ашкерца, С. Грегориша, С. Єнка. Національна історія та народні перекази як джерело тем і мотивів ранньої творчості Й. Юрчиша. «Десятий брат» Й. Юрчиша – перший словенський роман.

Література початку ХХ ст. Течії модерної літератури: символізм, імпресіонізм, натуралізм. Творчість Д. Кетте, Й. Мурна, О. Жупанчиша. Вплив української літератури на творчість О. Жупанчиша.

І. Цанкар – центральна постать словенського модернізму. Поезії, драми і новели І. Цанкара. Повість «Будинок Марії Помічниці» як зразок модерного твору.

Міжвоєнна словенська література. Вплив війни на словенську культуру. Поезія і драматургія міжвоєнного періоду, експресіонізм. Творчість С. Косовела, С. Грума й Е. Коцбека. Екзистенційні, формальні й філософські пошуки письменників міжвоєнного періоду.

Література після Другої світової війни. Соціальний реалізм, екзистенціалізм, модернізм, постмодернізм, інтимізм. Творчість Я. Менарта, Ц. Злобеца, Ц. Космача, С. Макарович.

Сучасна словенська література. Творчість Д. Янчара, Б. Пахора, В. Жабота, Ф. Лаінцека. Жанрова і тематична різноманітність сучасної словенської літератури.

Українсько-словенські літературні взаємини на початку XXI ст. Переклади української літератури в Словенії і словенські в Україні.

Рекомендована література:

1. Slovenska književnost I. / Jože Pogačnik – Ljubljana : DZS, 1998. – 396 s.
2. Slovenska književnost II. / Franc Zadavec – Ljubljana : DZS, 1999. – 339 s.
3. Slovenska književnost III. / Jože Pogačnik... [et al.] – Ljubljana : DZS, 2001. – 619 s.
4. Kos J. Primerjalna zgodovina slovenske literature. – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1987. – 417 s.
5. Канцедал Л. Українсько-словенські літературні взаємини кінця XIX-початку XX ст. / Людмила Канцедал. – Київ: Поліграфічний центр «Фоліант», 2005.
6. Чижевський Д.І. Порівняльна історія слов'янських літератур: У двох книгах / Переклад з німецької. – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 288 с. (Альма-матер)

Вступ до слов'янської філології

Історія розвитку слов'янської філології як наукової дисципліни.

Філологія як комплекс лінгвістичних і культурно-історичних дисциплін.

Слов'янська філологія як галузь філологічних знань. Об'єкт та предмет слов'янської філології.

Зародження та становлення слов'янської філології. Історія західнослов'янської філології. Історія східнослов'янської філології. Історія південнослов'янської філології. Історія слов'янської філології в неслов'янських країнах.

Історія і традиції слов'янської філології у Львові.

Сучасні слов'янські народи.

Географічна, політична та етнічна картина сучасних слов'янських народів.

Мова і література, культурні, наукові та навчальні славістичні центри сучасних слов'янських народів.

Східнослов'янські літературні мови і найважливіші ознаки діалекту, що ліг в їх основу.

Західнослов'янські літературні мови і найважливіші ознаки діалекту, що

ліг в їх основу.

Південнослов'янські літературні мови і найважливіші ознаки діалекту, що ліг в їх основу.

Мови світу. Індоевропейська сім'я мов. Група слов'янських мов. Праслов'янська мова.

Класифікація слов'янських мов. Генетична спорідненість слов'янських мов.

Слов'янські мови в складі індоевропейської сім'ї мов.

Праслов'янська мова. Періодизація історії праслов'янської мови. Діалектне членування праслов'янської мови.

Проблеми етногенезу давніх слов'ян. Гіпотези та концепції прабатьківщини слов'ян

Територія давніх слов'ян. Теорії прабатьківщини слов'ян. Дунайсько-карпатська теорія. Вісло-одерська теорія. Вісло-дніпровська теорія.

Розширення території слов'ян на початку та у середині I тисячоліття н.е. Розпад слов'ян на дві гілки – західну і східну. Заселення слов'янами Балканського півострова.

Відомості про слов'ян у античних авторів. Римські автори про слов'ян. Готські джерела про слов'ян. Візантійські автори про слов'ян. Східні автори про слов'ян.

Рекомендована література

1. Баран В. Д. Давні слов'яни. Київ: Видавничий дім "Альтернативи", 1998. 336 с.
2. Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до XX ст.). Курс лекцій: Навчальний посібник / В. І. Яровий, П. М. Рудяков, В. П. Шумило та ін. Київ: Либідь, 2001. 632 с.
3. Лучик В. В. Вступ до слов'янської філології: Підручник. Київ: ВЦ "Академія", 2008. 344 с.
4. Чучка П. П. Вступ до слов'янської філології. Частина 1: Навчальний посібник. Київ: НМК ВО, 1988. 80 с.
5. Чучка П. П. Вступ до слов'янської філології. Частина 2: Навчальний посібник. Київ: НМК ВО, 1989. 76 с.

Теорія і практика перекладу

Історія перекладу.

Теорія перекладу як наукова дисципліна. Еквівалентність, адекватність та цінність перекладу.

Переклад як міжмовна трансформація. Контекст при перекладі.

Види відповідників при перекладі. Відтворення фразеологізмів при перекладі.

Безеквівалентна лексика та способи її передачі у перекладах. "Неправдиві (фальшиві) друзі" перекладача.

Лексичні та граматичні трансформації при перекладі.

Рекомендована література

1. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Посібник. Київ, 2003. 280 с.
2. Korunets I. V. A Course in the Theory and Practice of Translation = Корунец І.В. Теорія і практика перекладу. Київ: Вища шк., 1986. 174 с.

3. Korunets I. V. Theory and Practice of Translation = Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова Книга, 2000. 446 с.
4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. Вінниця: Нова Книга, 2003. 160 с.
5. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2008. 512 с.
6. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2006. 592 с.